

Система фінансово- економічного забезпечення енергозберігаючих заходів в Україні та ЄС

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Проведений 22 травня 2013 р. саміт Європейської ради на політичному рівні констатував зміну пріоритетів енергетичної політики ЄС: замість «сталі енергії» на перший план виходить «конкурентоспроможна енергія». Основним пунктом порядку денного саміту було питання про високі ціни на енергоносії та їх вплив на конкурентоспроможність економіки ЄС.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

30 листопада 2016 р. Єврокомісія
заявила про курс на розбудову
децентралізованої відновлюваної
енергетики як стратегічний
пріоритет. На це спрямований
новий комплекс регуляторних
заходів та політик, об'єднаних у
програму «**Чиста енергія для всіх
європейців**».

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Всесвітня енергетична рада щорічно розраховує індекс енергетичної стійкості. Присвоюється індекс на основі проведеного порівняльного аналізу енергетичної ситуації в певній країні, що базується на трьох показниках: «енергетична безпека» (energy security), «енергетична ємність» (energy equity), «екологічна стійкість» (environmental sustainability), з урахуванням збалансованого підходу між відповідними показниками.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Енергетична безпека – це ефективне управління, постачання енергії з внутрішніх і зовнішніх джерел, диверсифікація енергетичного ринку, надійність енергетичної інфраструктури, а також рівень задоволення поточного та майбутнього попиту на енергетичні ресурси.

Енергетична ємність – це рівень витрат ПЕР на одиницю ВВП, а також забезпеченість та доступність споживачів до енергетичних ресурсів.

Екологічна стійкість характеризує ефективність використання енергетичних ресурсів та частку відновлювальних джерел енергії у зальному обсязі.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Залежно від успіхів у кожному напрямі, країні присвоюється рейтинг від А до D в алфавітному порядку, де кожній літері присвоюється шкала від 0 до 10:

- А – найвищий результат, відповідає шкала від 8,01 до 10,00;
- В – середній результат, відповідає шкала від 5.01 до 8.00;
- С – нижче середнього, відповідає шкала від 2,51 до 5,00;
- D – найнижчий, незадовільний результат, відповідає шкала від 0 до 2,5.

Індекс енергетичної стійкості України (2016-2018 рр.)

Показник	Рейтинг		
	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Енергетична безпека (energy security)	A	A	A
Енергетична ємність (energy equity)	B	B	B
Екологічна стійкість (environmental sustainability)	D	D	C
Загальна оцінка/загальна кількість країн	63/125	48/125	57/125

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Отже можемо зазначити, що енергоефективна політика країн-лідерів енергозбереження базується на трьох основних принципах:

I. стимулювання до заощадження енергії.

II. примус до енергозбереження.

III. просвітницькі програми у сфері енергозбереження.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Досвід **Норвегії** почався з розробки програм з енергоефективності у кінці 1970-х рр., з підготовки кількох планів у вигляді звітів у Норвезький парламент (плани з енергоефективності). Норвезька політика підвищення енергоефективності базується на: стимулюванні гнучкості в процедурах енергопостачання, зниженні прямої залежності від електроенергії, яка використовується в опалювальних цілях, збільшенні частки відновлювальних джерел енергії в загальному енергобалансі країни.

На сьогодні Норвегія вже перевиконала свій Національний план дій з відновлюваної енергетики до 2020 року. Ще у 2016 р. частка «чистої» енергії у кінцевому енергоспоживанні Норвегії сягала майже 70%. При цьому, 99% усієї електроенергії в країні виробляється гідроелектростанціями.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Для реалізації намічених цілей Королівське Міністерство Нафти і Енергетики Норвегії заснувало компанію «Енова СФ» (ENOVA SF), основною метою якої стало стимулювання учасників ринку, з опорою на фінансові інструменти, екологічно безпечно і раціонально виробляти і використовувати енергію. Об'єднання функцій з реалізації політики в рамках однієї гнучкої і орієнтованої на ринок організації покликане стимулювати зростання рівня енергоефективності за рахунок мотивації учасників ринку до прийняття рішень про вкладення інвестицій в економічно рентабельні і екологічно безпечні проекти.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Уряд Швеції активно застосовує економічні стимули для популяризації використання альтернативних і нетрадиційних джерел енергії, а саме:

- звільнення строком на 5 років від енергетичного податку;
- субсидії держави для реконструкції старих будинків (заміна казанів, утеплення тощо);
- спрощене одержання дозволів на будівництво вітрових електростанцій.

Держава застосовує й адміністративні методи управління. Це стосується великих заправних станцій, де обов'язковим є продаж альтернативного палива, крім традиційних бензину й дизельного пального. Основний акцент зроблений на економічних методах керування – податках, дотаціях й субсидіях, торгівлі квотами й електричними сертифікатами.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Також у 2015 році урядом Швеції було досягнуто мети стати першою країною, яка відмовилася від викопного палива. Зокрема було виділено фінансування за рахунок держави [1]:

- 390 млн крон на рік на період 2017-2019 рр. на сонячну електрогенерацію, з планами інвестувати 1,4 млрд крон в цілому;
- 50 млн крон на дослідження технологій зберігання електроенергії;
- 10 млн крон на Smart grid (розумні мережі);
- 1 млрд крон на модернізацію житлових будівель та підвищення їх енергоефективності;
- субсидії та інвестиції на підтримку розвитку "зеленого" транспорту;
- збільшення фінансування проектів, пов'язаних зі міною клімату у країнах, що розвиваються, зі збільшенням фонду до 500 млн крон.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Початок енергозбереженню у Німеччині поклав «Закон про пріоритет поновлюючої енергії», прийнятий у 1991 році. Завдання підвищення енергоефективності у Німеччині вирішуються через Міністерство навколишнього середовища і частково Міністерство економіки, Федеральне міністерство транспорту, будівництва і міського розвитку. Кожне із міністерств має свої завдання і відповідні повноваження.

Специфіка вирішення завдань полягає в тому, що акцент робиться на конкретних аспектах проблеми при відсутності такого окремого документу як енергетична концепція. Разом з тим, необхідно відмітити наявність єдності у загальних поглядах щодо розвитку енергетики. Така єдність має місце щодо зменшення викидів двоокису вуглецю в атмосферу, збереження довкілля, розвитку поновлюючої енергетики, посилення безпеки існуючих і заборони будівництва нових атомних електростанцій.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Активну позицію у проведенні конкурсів енергозбереження займає Німецьке енергетичне агентство (DENA) товариство з обмеженою відповідальністю, яке є федеральною структурою. Засновниками DENA є держава і Кредитне відомство поновлення і розвитку (KfW). Агентство займається широким колом таких завдань як моніторинг енерговитрат, аналіз паливно-енергетичного балансу країни та динаміки цін на енергоносії, розробляє стратегію будівництва електричних установок на поновлюючих джерелах енергії, планує модернізацію діючих електростанцій, здійснює торгівлю емісійними квотами, організує спільну реалізацію новітніх проектів, консультує владні органи з питань ефективного використання енергії, веде активну пропагандистську і роз'яснювальну роботу серед населення.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Данія – одна з європейських країн, чий досвід у енергозбереженні є найбільш системним і тривалим.

Законопроект «Зелена трансформація для Данії» («Green Transition for Danemark») вперше був представлений 22 березня 2012 р. Закон вступив в дію і передбачає ряд ініціатив в енергетичній політиці на період 2013 – 2020 рр. Головна ціль полягає у 100%-му переході на альтернативні види енергії у сферах електро- і теплопостачання, в приватному секторі, промисловій і транспортній галузях до 2050 р. Основними завданням на першому етапі є скорочення загального споживання енергії на 12%, підвищення використання відновлювальних джерел енергії до 35% і збільшення частки вітроенергетики до 50%.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Польща впроваджує систему енергозбереження з 1991 року. Влада Польщі гармонізувала національне законодавство з нормативно-правовими документами ЄС. Практично немає суперечностей між загальнодержавними та місцевими нормативно-правовими актами. Успішно формується інституційно-організаційне забезпечення політики енергозбереження.

У країні налагоджено ефективну і цілеспрямовану роботу державних та місцевих органів влади, фінансових і комерційних структур, суб'єктів господарювання щодо проведення заходів енергозбереження у житловому секторі, ефективного використання місцевих ресурсів та електроенергії, впровадження геліоенергетики, виробництва біогазу, утилізації сміття, отримання теплової та електричної енергії від спалювання соломи та інших рослинних відходів.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

На сьогодні для продовження процесу реформування та впровадження енергоефективних проектів у всі галузі економіки створено Фонд – «Теплової реновації та капітального ремонту» який функціонує в межах державного банку – Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). BGK зобов'язаний: 1) передбачити у своєму фінансовому плані Фінансовий план Фонду, розробленого на основі консультацій з Міністром фінансів, Міністром навколишнього середовища, і Міністром будівництва та ЖКГ; 2) скласти окремий баланс і облік прибутків і збитків Фонду, що має бути включено у фінансову звітність банку.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Чехія – стимулювання проектів підвищення енергоефективності та використання відновлювальної енергетики в будівлях бюджетної сфери та житлово-комунального комплексу організовано державною Програмою «Зелені заощадження».

Програма розділена на три основні сфери підтримки: А. Енергозбереження при опаленні (А1. Повна теплова ізоляція; А2. Часткова теплова ізоляція). В. Будівництво відповідно до енергетично пасивного стандарту. С. Використання відновлювальних джерел енергії для опалення та підготовки гарячої води (С1. Заміна системи опалення для використання енергії біомаси з низьким рівнем викидів вуглекислого газу та впровадження ефективних теплових насосів; С2. Обладнання нових будівель джерелами енергії з низьким рівнем викидів із біомаси, та ефективних теплових насосів; С3. Установка сонячних колекторів). Додатково передбачається: D. Надбавка до субсидії за поєднання заходів – бажано поєднувати деякі заходи та варто субсидувати такі комбінації (але тільки при поточному використанні та не більше одного разу для об'єкту навіть при застосуванні багатьох таких поєднань).

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Кредитне фінансування та схеми часткових гарантій

- Відбувається комерційними банковими установами, або спеціалізованими агенціями, фондами револьверного фінансування

Використання енергосервісних компаній

- ЕСКО, це такі компанії, які використовують контракти гарантування результатів енергозаощаджень для здійснення інвестицій на об'єктах комунальної чи приватної власності

Використання компаніями теплозабезпечення схем Demand-Side-Management

- В програмах DSM, компанії з постачання тепла організують впровадження енергоефективних проектів у споживачів, забезпечуючи фінансування, технічні рішення, та контрактні відносини з споживачами

Інші види фінансування

- У формах Публічно-Приватного Партнерства, грантів або Альянсів Глобального Розвитку, фінансування у форматі Кіотського Протоколу

ТИПИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ ДЛЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ПРОЕКТІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ У СВІТОВІЙ ПРАКТИЦІ

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ ПОЛІТИКИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Країна	Елементи політики енергоефективності				
	Ціновий	Регулятивний	Контролюючий	Інформаційний	Мотиваційний
Норвегія	+	+	+		+
Швеція		+			+
Німеччина				+	+
Данія				+	+
Польща	+		+		+
Чехія				+	+

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ПРОЄКТІВ

Країна	Досвід
Норвегія	Їх досвід характеризується як процес забезпечення енергоефективності з урахуванням усіх аспектів лібералізованих ринків, цільового планування й захисту навколишнього середовища.
Швеція	Налагоджена чітка система контролю за використанням «Енова СФ» енергоресурсів. Практикується звільнення терміном на п'ять років від енергетичного податку, надання субсидії держави для реконструкції старих будівель (заміна котлів, утеплення тощо), спрощене отримання дозволів на будівництво вітрових електростанцій.
Німеччина	Виробництво енергії за рахунок використання вугілля й альтернативних джерел енергії. Використання державних дотацій на стимулювання екологічних альтернативних видів енергії й видобуток бурого й кам'яного вугілля. Впровадження енергоефективності в Німеччині фінансується за допомогою банків та великих корпорацій.
Данія	Законопроект «Зелена трансформація для Данії». Головна ціль полягає у 100%-му переході на альтернативні види енергії у сферах електро- і тепlopостачання, в приватному секторі, промисловій і транспортній галузях до 2050 р.
Польща	Отримання кредитів від комерційних та державних банків для модернізації житлового фонду з низьким відсотком (2-10%) під гарантію повернення через тарифну політику. Створення фонду «Теплової реновації та капітального ремонту», який став основним фінансовим донором.
Чехія	Організовано державну Програму «Зелені заощадження». Створено Державний екологічний фонд Чехії, який отримує фінансування від міжнародних організацій.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСУВАННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ – ДОСВІД КРАЇН ЄС

Країна	Гранти	Пільгове кредитування	Податкові пільги	Продаж квот за механізмом Кіотського протоколу	ЕСКО	Європейські структурні та спільні фонди
Австрія	+	+	+		+	
Бельгія	+	+	+		+	
Болгарія	+	+			+	+
Кіпр	+	+				
Чехія	+	+	+	+	+	+
Данія	+		+			
Естонія	+	+	+	+		+
Фінляндія	+	+	+			
Франція	+	+	+		+	+
Німеччина	+	+	+		+	
Греція	+	+	+			+
Угорщина	+	+		+		+
Ірландія	+		+		+	
Італія	+	+	+		+	+
Латвія	+	+	+	+	+	+
Литва	+	+	+	+	+	+
Люксембург	+	+	+			
Мальта	+	+	+		+	+
Нідерланди	+	+	+		+	
Польща	+	+		+	+	+
Португалія	+				+	+
Румунія	+	+	+		+	+
Словаччина	+	+	+			+
Словенія	+	+	+		+	+
Іспанія	+	+	+		+	
Швеція	+		+	+	+	

Гранти/Субсидії в енергоефективність є найдоступнішим та найпоширенішим інструментом фінансування енергоефективності в країнах ЄС

Джерело: Financing tools reported by Member States in their second National Energy Efficiency Plans (NEEAP), see European Commission (2013).

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Традиційні джерела фінансування

Донорські організації

Місцеві бюджети

Жителі громади

Бізнес

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Фінансування донорів

- *Кредитні кошти через українські банки*
- *Безповоротні кошти на проведення підготовчих робіт (бізнес-план, енергоаудит, консультації тощо)*
- *Безповоротні (грантові) кошти на реалізацію окремих проектів*

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Європейським Союзом: партнерство країн Східної Європи з охорони навколишнього середовища та енергозбереження («Е5Р»)

Європейський Союз
Характеристика донора
Е5Р – це багатосторонній донорський фонд під керівництвом ЄБРР, який було створено з ініціативи уряду Швеції під час головування цієї країни у Європейському Союзі у 2009 році Е5Р почав свою діяльність в 2011 році (угода про створення Е5Р була ратифікована українським парламентом у липні 2011 року). Фонд покликаний сприяти інвестиціям в енергоефективність в Україні та інших та інших енергоємних таких країнах, як Вірменія, Азербайджан і Молдова. В даний час донорами Е5Р виступають Європейська комісія Данія, Естонія, Фінляндія, Ісландія, Латвія, Литва, Норвегія, Польща, Швеція, США та Україна
Сектори, які підлягають фінансуванню
Гранти в рамках Е5Р виділяються на чотири пріоритетні напрями: енергоефективне централізоване теплопостачання в Україні, інші проекти з енергоефективності в Україні, екологічні проекти в Україні, а також, додаткові проекти в інших країнах Східної Європи. В доповнення до просування енергоефективності в проектах теплопостачання, фінансування також буде підтримувати інші інвестиції, спрямовані на створення суттєвих заощаджень енергії. Природоохоронні проекти, наприклад, які стосуються стічних вод або поновлюваних джерел енергії, також потрапляють під грантове фінансування.
Підтримувані технології
Е5Р виділяє кошти на природоохоронні проекти на додаток до кредитів з боку міжнародних фінансових інститутів. Фонд буде доповнювати позики на проекти з енергоефективності, які надаються фінансовими інститутами, включаючи ЄБРР, Європейський Інвестиційний Банк, НЕФКО, Північний Інвестиційний Банк і Група Світового банку.
Інформація, необхідна для подання заявки
Проекти в рамках Фонду Е5Р повинні мати місцеві гарантії. Порядок надання місцевих гарантій затверджений постановою Кабінету Міністрів України.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Європейським банком реконструкції та розвитку

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР)

Характеристика донора

ЄБРР є міжнародною фінансовою установою, яка фінансує проекти у 29 країнах від Центральної Європи до Центральної Азії, і є найбільшим одноосібним інвестором у цьому регіоні. Основними формами прямого фінансування, які можуть надаватися ЄБРР, є кредити, фінансування шляхом випуску акцій та надання гарантій. Діяльність ЄБРР у рамках Східного партнерства здійснюється в тісному співробітництві з Європейським інвестиційним банком (ЄІБ) та у співпраці з Європейською комісією. Загальний обсяг інвестицій ЄБРР в Україні становить близько 750 млн. євро, з яких до 20-30% вкладено у проекти, спрямовані на підвищення енергоефективності. ЄБРР здійснює Програму фінансування альтернативної енергетики в Україні (USELF) та реалізує Українську програму підвищення енергоефективності 2 (UKEEP-2).

Сектори, які підлягають фінансуванню

Агробізнес, енергоефективність, муніципальна та екологічна інфраструктура, природні ресурси та енергетика. Фінансуванню підлягають як державний, так і приватний сектор.

Підтримувані технології

Водопостачання, збір та очищення стічних вод, управління твердими відходами, централізоване теплопостачання, розподіл природного газу, міський громадський транспорт, біопалива, біогаз та звалищ ний газ, геотермальна, гідроелектрична, сонячна енергія, енергія з твердої біомаси, енергія з відходів, енергія вітру.

Інформація щодо фінансування

Мінімальна сума кредиту	5 млн. євро, однак у деяких випадках сума може бути меншою
Максимальна сума кредиту	250 мільйонів євро
Максимальний відсоток покриття витрат	35% для проектів приватного сектору та 70% від сукупного капіталу для проектів державного сектору
Відсоткова ставка	На основі поточних ринкових ставок, таких як, наприклад, EURIBOR. До базової ставки додається маржа, що відображає ризик співпраці з певною країною та ризики конкретних проектів.
Строк погашення	До 15 років
Погашення кредиту	Зазвичай, рівними щопіврічними платежами.

ЄБРР вимагає від компаній-учасниць проектів страхування ризиків, які звичайно підлягають страхуванню. Банк не вимагає страхування політичних ризиків або ризиків неконвертованості національної валюти. ЄБРР зазвичай вимагає від фінансованих ним компаній забезпечення кредиту активами проекту (наприклад, іпотека нерухомого або рухомого майна).

Інформація, необхідна для подання заявки

Для визначення прийнятності проекту ЄБРР вимагає таку інформацію: 1) короткий опис проекту з докладним зазначенням того, як буде використовуватися надане банком фінансування; 2) коротка характеристика спонсора; 3) детальні дані про продукт; 4) огляд ринку; 5) точний розподіл витрат; 6) визначення додаткових джерел; 7) огляд очікуваних фінансових результатів проекту; 8) стислий виклад будь-яких екологічних проблем; 9) дані про необхідні державні ліцензії або дозволи, наявні субсидії та обмеження імпорту / експорту.

European Bank
for Reconstruction and Development

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Європейським інвестиційним банком (ЄІБ)

Європейський інвестиційний банк (ЄІБ)	
Характеристика донора	
Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) є фінансовою установою Європейського Союзу. Його акціонерами є 27 держав-членів Європейського Союзу. За останні 5 років банк інвестував в Україну понад 5 мільярдів євро. Діяльність ЄІБ у рамках Східного партнерства здійснюється в тісному співробітництві з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) і у співпраці з Європейською комісією. Інвестиції в Україну здійснюватимуться через інструмент фінансування проєктів у рамках Східного партнерства	
Сектори, які підлягають фінансуванню	
Більшість секторів мають право на фінансування. Фінансуванню підлягають проєкти як державного, так і приватного сектору	
Технології	
Енергоефективність (наприклад, централізоване теплопостачання, модернізація енергетичних компаній), поновлювані джерела енергії (наприклад, сонячна енергія, вітрова енергія та енергія з біомаси), водопостачання та збір і очищення стічних вод, збір та переробка твердих відходів, об'єкти захисту від забруднення промисловими відходами, міський громадський транспорт.	
Інформація щодо фінансування	
Мінімальна сума кредиту	5-15 мільйонів євро, залежно від комплексу заходів у рамках проєкту
Максимальна сума кредиту	200 мільйонів євро
Максимальний відсоток покриття витрат	До 50% затрат на реалізацію проєкту
Відсоткова ставка	Кредити ЄІБ під плаваючу відсоткову ставку звичайно надаються зі спредом нижче ставки LIBOR, фіксованим на весь строк погашення кредиту під час кожної вибірки кредитних коштів.
Строк погашення	До 25 років, в залежності від типу проєкту
Погашення кредиту	Погашення звичайно здійснюється на щопіврічний основі або один раз на рік.
ЄІБ надає або прямі кредити, або глобальні займи через фінансових посередників (банки). ЄІБ працює в Україні через інструмент фінансування проєктів у рамках Східного партнерства (Eastern Partners Facility).	
Банк розгляне власні докладні техніко-економічні обґрунтування ініціатора і здійснить попередню оцінку деяких аспектів проєкту, включаючи: 1) технічний; 2) екологічний; 3) економічний; 4) фінансовий; 5) юридичний аспекти.	
Критерії подання заявки	
Ініціаторам проєкту необхідно просто надати операційному керівництву Банку докладний опис їхніх капітальних вкладень та передбачуваних фінансових умов.	
Порядок подання заявок	
Із заявками на надання кредитів для реалізації проєктів на суму понад 25 мільйонів євро можна звертатися безпосередньо до ЄІБ. Враховуючи спектр і різноманітність потенційних проєктів, стандартизованих вимог до документації не існує. Відповідальність за структуру та зміст документів, що подаються до ЄІБ, лежить на ініціаторі проєкту.	

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Глобальним екологічним фондом (ГЕФ)

Глобальний екологічний фонд (ГЕФ)

Характеристика донора

Глобальний екологічний фонд (ГЕФ) об'єднує зусилля урядів 182 держав-членів у партнерстві з міжнародними організаціями і приватним сектором для вирішення глобальних екологічних проблем. ГЕФ у даний час виділяє найбільші кошти на фінансування проектів з глобального покращення стану навколишнього середовища. Партнерство ГЕФ складається з 10 установ, у тому числі, Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), Програми розвитку ООН (ПРООН), Програми Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища (ЮНЕП), Організації Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО), Африканського банку розвитку (АфБР) та Світового банку.

Типи проектів, які підлягають фінансуванню

Концепції проектів можуть розроблятися урядами, громадами, приватним сектором чи іншими одиницями громадянського суспільства. Фінансуванню підлягають такі види діяльності: збереження біорізноманіття, боротьба зі зміною клімату (пом'якшення наслідків та адаптація), зменшення викидів хімічних речовин, захист міжнародних вод, боротьба з деградацією земель та стале управління лісами.

Технології, що підлягають фінансуванню

Технології, що сприяють зменшенню або попередженню викидів парникових газів у сферах поновлюваних джерел енергії, енергоефективність, сталий розвиток транспорту, а також управління використанням земельних ресурсів, зміна характеру землекористування та ведення лісового господарства

Інформація щодо фінансування

ГЕФ надає гранти для різних типів проектів, починаючи від кількох тисяч до кількох мільйонів

Мінімальна сума кредиту

Максимальної суми не встановлено. Найбільша на сьогоднішній день сума гранту, виділеного ГЕФ для реалізації проекту в Україні, складає 23 мільйони доларів. Найбільший обсяг фінансування, включаючи спільне фінансування в Україні, на даний момент становить 115 млн. доларів.

Максимальна сума кредиту

200 мільйонів євро

Максимальний відсоток покриття витрат

Не вказано

Відсоткова ставка

Не вказано

Строк погашення

Не вказано

Критерії подання заявки

Щоб бути взятою до уваги, проектна пропозиція має відповідати таким критеріям: 1) вона повинна спрямовуватися на вирішення проблем у рамках одного чи більше основних напрямків діяльності ГЕФ з покращення стану навколишнього середовища у світовому масштабі; 2) відповідати діючій стратегії ГЕФ; 3) звертатися за фінансуванням ГЕФ лише для покриття узгоджених додаткових витрат на заходи з глобального покращення стану навколишнього середовища; 4) залучати громадськість до розробки та реалізації проекту; 5) отримати схвалення урядом(и) країн(и), в якій вона буде реалізовуватися. Для отримання більш докладної інформації про фінансування просимо звертатися до Координаційного центру в Україні.

Порядок подання заявок

Перш ніж розробляти проектну пропозицію, претендент повинен звернутися до Національного операційного координаційного центру (див. контактну інформацію) й переконатися, що пропозиція відповідає зазначеним вище критеріям. Якщо проект підлягає фінансуванню, заявник має заповнити Форму ідентифікації проекту (ФІП) в тісній співпраці з агентством ГЕФ та відповідно до внутрішніх процедур проектного циклу. Встановлення черговості подання ФІП пропозицій до ГЕФ для фінансування та використання наявних ресурсів з метою реалізації конкретного кола завдань здійснюється на рівні країни – в кінцевому рахунку, Операційним координаційним центром ГЕФ. Проекти, зазвичай, розглядаються у порядку черговості.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Північною екологічною фінансовою корпорацією (НЕФКО)

Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО)

Характеристика донора

Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО) – це міжнародна фінансова установа, заснована у 1990 році п'ятьма країнами Північної Європи: Данією, Фінляндією, Ісландією, Норвегією і Швецією. На сьогоднішній день корпорація НЕФКО профінансувала широке коло екологічних проєктів в країнах Центральної та Східної Європи, включаючи Україну, зосереджуючись на проєктах, що забезпечують економічно-ефективне покращення стану навколишнього середовища у регіоні. Корпорація НЕФКО фінансує проєкти через цілий ряд різних фондів для різних цілей. Через Північний фонд екологічного розвитку (NMF) вона також пропонує Кредити для заходів з енергозбереження (ESC) та Кредити на організацію більш чистого виробництва (CPC).

Сектори, які підлягають фінансуванню

Програма Кредитів для заходів з енергозбереження пропонує заходи з економії електроенергії невеликих масштабів для лікарень, спортивних об'єктів та урядових будівель міст України. Програма кредитів на організацію більш чистого виробництва призначена як для муніципальних, так і для приватних підприємств. Типи інвестиційних проєктів, які мають право на фінансування: водопостачання та збір і очищення стічних вод, більш чисті технології у промисловості, підвищення енергоефективності та поновлювані джерела енергії, екологічні послуги, консультативні послуги у сфері енергоефективності.

Технології, що підлягають фінансуванню

Модернізація регіональних систем опалення, встановлення термостатичних клапанів, ізоляція вікон та дверей, ремонт котельень, централізоване теплопостачання, контроль вуличного освітлення, очищення стічних вод, модернізація промислових підприємств та енергетичних компаній. Фінансування проєктів зі зменшення викидів вуглецю: поновлювані джерела енергії, перехід на альтернативні види палива, енергоефективність джерел енергопостачання та комбіноване виробництво електричної та теплової енергії, а також ефективність енергоспоживання та економія енергії.

Інформація щодо фінансування

Мінімальна сума кредиту	Певної мінімальної суми не встановлено
Максимальна сума кредиту	До 5 млн. євро, залежно від проєкту. Для проєктів на організацію більш чистого виробництва максимальна сума кредиту складає 350 тисяч євро.
Максимальний відсоток покриття витрат	49%, для проєктів на організацію більш чистого виробництва сума кредиту може становити до 90% затрат на реалізацію проєкту
Відсоткова ставка	Згідно з ринковою кон'юнктурою, від кредитів для заходів з енергозбереження до пільгових кредитів для соціальних проєктів
Погашення кредиту	До 7 років. У програмах для кредитів з метою енергозбереження та кредитів на організацію більш чистого виробництва погашення кредиту безпосередньо пов'язане з економією інвестицій

НЕФКО вимагає забезпечення у розмірі 125% від суми кредиту. У якості застави приймаються: майно, обладнання, банківські або муніципальні гарантії. Проєктам, які призводять до скорочення викидів парникових газів або зменшення викиду токсичних речовин у навколишнє середовище, віддається перевага.

Критерії подання заявки

Для визначення прийнятності проєкту НЕФКО вимагає на початку з'ясування деяких аспектів для початкової перевірки проєкту, в тому числі: 1) підґрунтя та мета проєкту; 2) очікувані екологічні вигоди та / або поліпшення в результаті реалізації проєкту; 3) приблизні інвестиційні витрати; 4) приблизний план фінансування; 5) розрахунок рентабельності і періоду окупності.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Північним інвестиційним банком (ПІБ)

Північний інвестиційний банк (ПІБ)

Характеристика донора

Північний інвестиційний банк (ПІБ) є міжнародною фінансовою установою, яка перебуває у власності Данії, Естонії, Фінляндії, Ісландії, Латвії, Литви, Норвегії та Швеції. Банк здійснює кредитування як у своїх країнах-членах, так і на ринках, що розвиваються, таких як Україна. Екологічні кредити надаються, зокрема, через спеціальні засоби кредитування: Фонд для фінансування проєктів, пов'язаних зі зміною клімату, енергозбереженням і використанням відновлюваних джерел енергії (CLEERE) та Природоохоронний кредит, орієнтовані на країни Східної Європи.

ПІБ тісно співпрацює з іншими фінансовими установами, такими як ЄБРР та ЄІБ.

Сектори, які підлягають фінансуванню

Чотири основні сектори діяльності ПІБ: енергетика; охорона навколишнього середовища; транспорт, логістика і комунікації; та інноваційні технології. Ці види діяльності пов'язані з поновлюваними джерелами енергії, енергоефективністю, використанням більш чистих виробничих технологій, які скорочують викиди парникових газів у промисловості, а також з адаптацією в енергетичній сфері. Кредити й гарантії можуть надаватися приватним і державним компаніям, урядам, місцевим органам влади та фінансовим установам.

Технології, що підлягають фінансуванню

Більш чисте виробництво та раціональне використання природних ресурсів, природоохоронні технології, скорочення викидів та відновлювані джерела енергії.

Інформація щодо фінансування / характеристики

Кредити муніципалітетам надаються або під муніципальну гарантію, або у формі прямого кредиту муніципальній установі. Екологічні кредити надаються, зокрема, через спеціальні засоби кредитування: Фонд для фінансування проєктів, пов'язаних зі зміною клімату, енергозбереженням і використанням відновлюваних джерел енергії (CLEERE) та Природоохоронний кредит, орієнтовані на сусідні для держав-учасниць території у Східній Європі.

Мінімальна сума кредиту

Зазвичай, більше 50 млн. євро

Максимальна сума кредиту

Певної максимальної суми не встановлено

Максимальний відсоток покриття витрат

Зазвичай, не більше 50% затрат на реалізацію проєкту

Відсоткова ставка

На основі поточних ринкових ставок

Погашення кредиту

Довгостроковий

Кредити ПІБ надаються для реалізації проєктів, спрямованих на зміцнення конкурентоспроможності та поліпшення стану навколишнього середовища. ПІБ вимагає належного забезпечення надаваних кредитів. Особливих вимог щодо видів забезпечення, які може приймати ПІБ, не існує.

Інформація, необхідна для подання заявки

Для того, щоб проєкт вважався прийнятним, він повинен відповідати таким критеріям: в результаті його реалізації повинні бути досягнуті значні чисті екологічні вигоди; він повинен знаходитися в рамках екологічних секторів діяльності ПІБ (більш чисте виробництво, природоохоронні технології, скорочення викидів та відновлювані джерела енергії); він повинен включати науково-дослідні роботи, що забезпечують екологічні вигоди, а також підвищувати галузеві стандарти завдяки застосуванню інноваційних рішень.

Порядок подання заявок

Заявки на отримання кредитів необхідно направляти до Кредитного відділу ПІБ (див. контактні дані). Стандартні форми для подання заявок на отримання кредиту відсутні.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Глобальним фондом кліматичного партнерства

Глобальний фонд кліматичного партнерства	
Характеристика донора	
Глобальний фонд кліматичного партнерства (GCPF) – це інвестиційний фонд з головним офісом у Люксембурзі, який забезпечує фінансування проектів зі сталого енергетичного розвитку на ринках, що формуються і розвиваються. Він може надавати комерційне фінансування місцевим фінансовим установам або здійснювати спільне інвестування безпосередньо в проекти з підвищення енергоефективності або використання поновлюваних джерел енергії в державному та приватному секторах.	
Сектори, які підлягають фінансуванню	
Енергоефективність (мінімальна економія 20%), поновлювані джерела енергії.	
Технології, що підлягають фінансуванню	
Фонд буде розглядати тільки технології, придатність яких доведена з комерційної точки зору (наприклад, енергія сонця, вітру). Інші технології потребують схвалення кваліфікованою третьою особою.	
Інформація щодо фінансування / характеристики	
Мінімальна сума кредиту	У більшості випадків, 5 млн. доларів
Максимальна сума кредиту	30 мільйонів доларів
Максимальний відсоток покриття витрат	Не зазначено
Відсоткова ставка	Не зазначено
Погашення кредиту	До 15 років
Інформація, необхідна для подання заявки	
В залежності від конкретного проекту, зазвичай необхідна інформація про проект включає опис залучених сторін / спонсорів, поточний статус розробки, укладені контракти (наприклад, на випуск продукції, на проектування, матеріально-технічне забезпечення та будівництво, на експлуатацію та технічне обслуговування, на земельні права...), очікувану економію енергії / виробництво енергії, аналіз економічних показників проекту, дотримання чинних соціальних та екологічних стандартів.	
Порядок подання заявок	
Якщо ви зацікавлені в отриманні фінансування від Глобального фонду кліматичного партнерства, просимо звернутися до Фонду по електронній пошті. Електронна адреса: info@gcpf.lu Веб-сайт: www.gcpf.lu	

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Фондом «Голландські міжнародні гарантії для житлового фонду» (DIGH)

Фонд «Голландські міжнародні гарантії для житлового фонду» (DIGH)	
Характеристика донора	
DIGH є голландською організацією, яка надає можливість людям з низькими доходами придбавати житло згідно з їхніми статками в країнах, що розвиваються, та в країнах з перехідною економікою, таких як Україна. В Україні фонд «Голландські міжнародні гарантії для житлового фонду» також фінансує будівництво енергоефективних будівель та модернізацію звичайних споруд для їх перетворення в енергоефективні будівлі.	
Сектори, які підлягають фінансуванню	
Сектор житлового будівництва	
Технології, що підлягають фінансуванню	
Будівництво енергоефективних будівель та енергоефективна модернізація: теплоізоляція зовнішніх стін, встановлення лічильників електроенергії, електричних котлів, водогрійних котлів та котлів центрального опалення, ремонт труб та обладнання внутрішніх водопровідних мереж.	
Інформація щодо фінансування / характеристики	
DIGH може виступати в якості посередника між вашою організацією, банком і голландським гарантом, готовим гарантувати ваш кредит.	
Мінімальна сума кредиту	Певної мінімальної суми не встановлено
Максимальна сума кредиту	Понад 2 млн. євро
Максимальний відсоток покриття витрат	75% затрат на реалізацію проекту
Відсоткова ставка	Дорівнює відсоткам по необхідному банківському кредиту, плюс доплата за послуги DIGH
Погашення кредиту	До 30 років
В залежності від суми кредиту, фонд «Голландські міжнародні гарантії для житлового фонду» стягує комісію від 3% до 5% від суми кредиту. Для отримання більш докладної інформації просимо відвідати веб-сайт: http://www.digh.nl/content/provisie .	
DIGH оцінює заявку, використовуючи свою власну математичну модель і дані, надані заявником. DIGH оцінює, чи має організація достатній досвід у галузі управління нерухомістю, а також вивчає досягнуті результати.	
Інформація, необхідна для подання заявки	
Для того, щоб проект вважався прийнятним, він повинен відповідати таким критеріям: 1) кредит повинен використовуватися для будівництва нової нерухомості або вдосконалення існуючої нерухомості для цілей державного житлового фонду; 2) проект має бути спрямовано на групу населення з певними розмірами прибутків. Як орієнтир, на початку щомісячна орендна плата не може перевищувати 1/3 щомісячного доходу передбачуваних мешканців; 3) проект повинен мати позитивне значення чистого грошового потоку протягом всього терміну кредиту. З більш докладною інформацією просимо ознайомитися на веб-сайті Фонду «Голландські міжнародні гарантії для житлового фонду».	
Порядок подання заявок	
Для подання заявки на отримання кредиту просимо заповнити бланк заявки, відвідавши веб-сторінку: http://www.digh.nl/content/aanmeldingsformulier_financiering	

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Світового банку – Субнаціональні фінанси від МФК та

МБРР

Світовий банк – Субнаціональні фінанси від МФК та МБРР	
Характеристика донора	
Субнаціональні фінанси є спільною ініціативою Світового банку і Міжнародної фінансової корпорації (МФК). Він забезпечує держави, області, муніципалітети та їхні підприємства фінансуванням і доступом до ринків позичкового капіталу без суверенних гарантій.	
Сектори, які підлягають фінансуванню	
Енергоефективність, енергетика, розподіл природного газу, централізоване теплопостачання, використання водних ресурсів і очищення стічних вод, організація транспортної системи, управління твердими відходами, інші важливі комунальні послуги. На фінансування мають право уряди міського, обласного, регіонального чи місцевого самоврядування та їхні установи.	
Технології, що підлягають фінансуванню	
Не вказані	
Інформація щодо фінансування / характеристики	
Мінімальна сума кредиту	Не вказано
Максимальна сума кредиту	Не вказано
Максимальний відсоток покриття витрат	Не вказано
Відсоткова ставка	Не вказано
Погашення кредиту	Не вказано
Відділ субнаціонального фінансування оцінює ризик відповідно до ряду критеріїв, які застосовуються у його власній моделі оцінки. Вони включають в себе такі критерії: 1) фінансовий (передбачуваність руху готівки для обслуговування боргу без суверенної гарантії, здатність погасити борг; 2) соціально-економічний (міцна економічна база); 3) інституційний (експлуатаційна ефективність); 4) нормативний (рівень розвитку ринку, ступінь децентралізації). 5) вплив на розвиток (значимість інвестицій, значні економічні вигоди та переваги у сфері боротьби з бідністю).	
Інформація, необхідна для подання заявки	
При поданні заявки на фінансування просимо обов'язково включити такі основні відомості про проект: 1) назва та місцезнаходження суб'єкту; 2) підтвердження того, що суб'єкт має право брати в борг кошти на комерційних умовах, без суверенної гарантії; 3) опис пропонованого використання грошових коштів / інвестицій; 4) загальна вартість інвестицій; 5) обсяг фінансування, на який подається заявка; 6) передбачувані строки початку й завершення проекту; 7) назви будь-яких інших вже залучених сторін, таких, як фінансові установи або будівельні фірми.	
Порядок подання заявок	
Якщо ви зацікавлені у субнаціональному фінансуванні, ви можете надіслати ваші заявки електронною поштою або факсом. Просимо обов'язково включити слова «Заявка на фінансування» у тему вашого електронного листа або ж подати цю фразу у верхній частині факсу, і вказати вашу контактну інформацію.	

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Світовим банком

Світовий банк
Характеристика донора
Світовий банк є одним із найважливіших джерел фінансової і технічної допомоги країнам, що розвиваються, по всьому світу. Банк складається з двох установ розвитку, що належать 187 країнам-членам: Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР) і Міжнародної асоціації розвитку (МАР). МБРР прагне скоротити бідність в країнах з середнім рівнем доходу і в кредитоспроможних бідніших країнах, тоді як діяльність МАР зосереджена на найбідніших країнах світу. Кредит через Укрексімбанк іншим банкам та фінансовим установам профінансує інвестиції в заходи з енергозбереження в промисловості, на муніципальних і державних підприємствах, а також корпорації ESCO.
Сектори, які підлягають фінансуванню
Майже всі сектори мають право на фінансове забезпечення.
Інформація щодо фінансування / характеристики
Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) і Міжнародна асоціація розвитку (МАР) надають середньорічні зобов'язання з кредитування інвестиційних проектів. Ці кошти використовуються країнами-одержувачами для придбання товарів та обладнання, цивільного будівництва, а також отримання консультаційних послуг, необхідних для реалізації цих проектів. Кожен проект може включати в себе багато окремих договорів та ділових можливостей для постачальників, підрядників і консультантів по всьому світі. При використанні ділових можливостей в рамках проектів, фінансованих Світовим банком, важливо розуміти, що організація-виконавець в країні-одержувачі несе відповідальність за закупівлі. Всі контракти укладаються між позичальником (зазвичай, це урядове відомство, яке є його організацією-виконавцем) і постачальником, підрядником або консультантом. Роль банку полягає в тому, щоб переконатися, що роботи позичальника виконано правильно, що узгоджені процедури закупівель виконуються, і що весь процес здійснюється ефективно, справедливо, прозоро та неупереджено.
Порядок подання заявок
За додатковою інформацією просимо звертатися до місцевого офісу. Офіс Світового банку у Києві Тел.: (380 44) 490-6671 Факс: (380 44) 490-6670 Електронна адреса: ukraine@worldbank.org

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Агентство США з міжнародного розвитку USAID

Агентство США з міжнародного розвитку USAID
Характеристика донора
Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) є незалежною організацією, яка надає економічну, гуманітарну підтримку та сприяння в розвитку по всьому світі в рамках цілей зовнішньої політики Сполучених Штатів. У 1992 р. було укладено двосторонню угоду між Україною та USAID про гуманітарне і технікоекономічне співробітництво, яка мала на меті сприяти країні у реалізації її економічного, політичного та суспільного потенціалу. USAID та Уряд України визначили три стратегічні завдання: формування ринкової економіки на розлогій суспільній базі, сприяння розбудові демократичної політичної системи за широкої участі громадян, а також допомогу у реформуванні соціального сектору аби пом'якшити труднощі перехідного періоду, передусім для вразливих верств населення.
Сектори, які підлягають фінансуванню
Основні напрями роботи Агентства включають в себе підтримку торгівлі, сільського господарства, економічного зростання, охорони здоров'я, екстрену гуманітарну допомогу, сприяння у запобіганні конфліктам та підтримку демократії.
Інформація щодо фінансування / характеристики
Залежить від проекту. Наразі здійснюється діяльність за декількома проектами, детальна інформація про які наведена за посиланням: http://ukraine.usaid.gov/ua/programs .
Порядок подання заявок
За додатковою інформацією просимо звертатися до Веб-сайт: https://www.usaid.gov/

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Німецьким державним банком розвитку KfW

Німецький державний банк розвитку KfW

Характеристика донора

Банк KfW є провідним німецьким банком розвитку і невід'ємною частиною Банківської групи KfW. Нашим головним клієнтом є Міністерства Німеччини, однак Європейська комісія та уряди інших країн також доручають нам реалізовувати їхні програми й проекти в галузі розвитку й співробітництва. Банк KfW Entwicklungsbank здійснює активну діяльність в Україні з 1992 року в рамках програми ТРАНСФОРМ (TRANSFORM). З 2003 року Банк KfW Entwicklungsbank реалізує проекти фінансового співробітництва (FC) у фінансовому та енергетичному секторах, а також у соціальній та громадській інфраструктурі. До кінця 2010 року Федеральне міністерство з економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) спрямувало понад 120 мільйонів євро на реалізацію цих інвестиційних проектів. Банк KfW Entwicklungsbank також здійснює діяльність від імені Федерального міністерства охорони навколишнього середовища (BMU) в області енергоефективності та охорони навколишнього середовища.

Сектори, які підлягають фінансуванню

Сьогодні Банк KfW Entwicklungsbank, головним чином, фінансує інвестиції у сфері передачі електроенергії регіонального значення, а також інвестиції в об'єкти житлово-комунального господарства в Україні.

Інформація щодо фінансування / характеристики

Банк є універсальним джерелом фінансування для вашого проекту. В деяких випадках кредит банку KfW може покрити тільки частину ваших потреб у фінансуванні.

Порядок подання заявок

Заявка завжди повинна подаватися до початку реалізації проекту (наприклад, до укладення першої юридично обов'язкової угоди / розміщення замовлення або підписання договору купівлі-продажу), оскільки реструктуризація боргів та фактичне фінансування не здійснюються. Зверніться за адресою e-mail, вказаною нижче.

Email: info@kfw-entwicklungsbank.de

Веб-сайт: http://www.kfw-entwicklungsbank.de/ebank/EN_Home/Countries_and_Programmes/Europe/Ukraine

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Умови фінансування Німецьким товариством технічного співробітництва (GIZ)

Німецьке товариство технічного співробітництва (GIZ)

Характеристика донора

GIZ є федеральною установою, що підтримується і утримується Урядом Німеччини. Глобальною метою GIZ є підтримка людей та спільнот у країнах, що розвивається, в країнах з перехідною економікою, розвинених країнах. Програми і заходи Товариства GIZ націлені на те, щоб на трьох рівнях розвивати здатності приймати правильні рішення в обставинах, що постійно змінюється: тобто підвищувати індивідуальну компетентність співробітників, ефективність роботи підприємств, організацій і державних установ і покращувати якість рішень, що приймаються на політичному рівні. Поряд з програмами підвищення кваліфікації і практичного навчання тривалістю від декількох тижнів до декількох місяців, Товариство GIZ організовує семінари і семінари-практикуми, симпозиуми і міжнародні конференції. Палітра методів і форм цієї роботи вельми широка: від організації ознайомлювальних поїздок і короткострокового навчання фахівців, індивідуальних стажувань і освітніх проектів по всьому світу до проведення міжнародних діалогів на високому політичному рівні.

Сектори, які підлягають фінансуванню

- ефективне державне врядування;
- енергоефективність;
- сталий економічний розвиток.

Інформація щодо фінансування / характеристики

Проекти і програми, що пропонуються Товариством GIZ, адресовані фахівцям і керівникам, особам, вповноваженим ухвалювати рішення в політиці, державних і підприємницьких структурах і суспільних організаціях. Окрім того, GIZ підтримує муніципальні проекти, направлені на впровадження передових енергоефективних практик. Інформація про діючі проекти та варіанти участі в них зазвичай розміщується на офіційному сайті GIZ: <http://www.inwent.org.ua/success/index.html>

Порядок подання заявок

За додатковою інформацією необхідно звертатися до офіційних представників GIZ. **Веб-сайт:** www.giz.de

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

На окрему увагу заслуговує програма Кабінету Міністрів України «Теплі кредити». Згідно з нею обсяг коштів, які спрямовані на видачу населенню кредитів для придбання енергоефективних матеріалів і обладнання, в 2015 р. складав 1,57 млрд. грн., в 2016 р. – 900 млн. грн., в 2017 р. – 400 млн. грн., в 2018 р. – 400 млн. грн., і на 2019 р. заплановано 400 млн. грн.

Відшкодування, яке надається учасникам цієї програми, становлять:

- 20% суми кредиту (але не більше 12 тис. грн.) на придбання негазових/неелектричних котлів для фізичних осіб;
- 35% суми кредиту (але не більше 14 тис. грн.) на придбання енергоефективного обладнання/матеріалів для фізичних осіб;
- 40% суми кредиту (але не більше 14 тис. грн. в розрахунку на одну квартиру) на придбання енергоефективних матеріалів та обладнання для ОСББ (окрім домогосподарств, які отримують субсидії);
- 70% (але не більше 14 тис. грн. в розрахунку на одну квартиру) на придбання енергоефективних матеріалів та обладнання для ОСББ (тільки для домогосподарств, які отримують субсидії)

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

«Ощадбанк» (програма «Ощадний дім»)

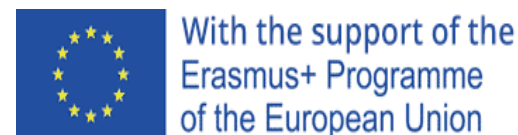
«Укргазбанк» (програма «Тепла Оселя»)

«Укрексімбанк»

«Приватбанк»

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Нетрадиційні джерела фінансування

ЕСКО-механізм

Краудфаундінг

P2P

Револьверний фонд

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

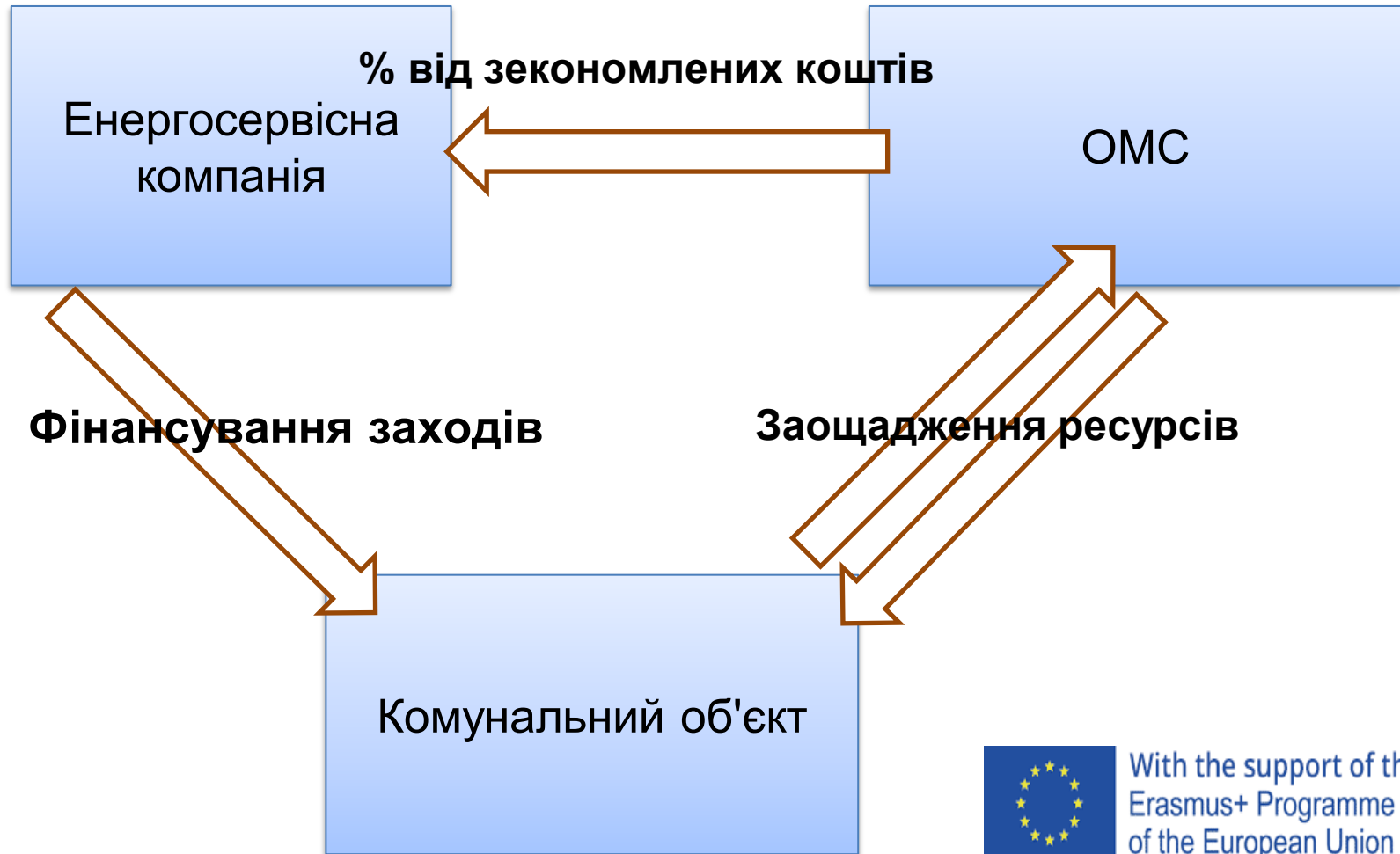
ЕСКО – це енергосервісна компанія, яка виконує роботи із впровадження енергоефективних заходів (наприклад, утеплення фасадів, заміна вікон та дверей на енергоефективні, модернізація системи опалення, встановлення ІТП тощо). Завдяки цим заходам замовник починає економити ресурси та, відповідно, гроші, частину яких отримує ЕСКО як плату за свої послуги та повертає вкладені інвестиції. Також завдяки нещодавнім змінам у законодавстві стала можливою реалізація так званого принципу «first out», коли всі заощаджені кошти йдуть на оплату послуг ЕСКО. В такому разі термін енергосервісного договору скорочується.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

ЕСКО-механізм

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

КРАУДФАНДИНГ (від англ. crowdfunding: “crowd” – натовп, “funding” – фінансування) – це співпраця людей, які добровільно об'єднують свої гроші або інші ресурси разом, як правило через Інтернет, щоб підтримати зусилля інших людей або організацій. Фінансування за схемою краудфандингу може виконувати різні функції – створення безкоштовного вільного програмного забезпечення, фінансування start – up – компаній та малого бізнесу і багато ін. Використання краудфандингу передбачає для початку збір коштів. Обов'язково повинна бути задекларована мета, визначено суму необхідних коштів для її досягнення, а кошторис усіх витрат і процес збору мають бути доступні та відкриті для суспільства.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

Приклади:

Зарубіжних платформ:

- Kickstarter
- Indiegogo
- MMI
- Seedrs
- Symbid
- Invesdor

SYMBID
Pitch, Tune, Get Funded!

Українських платформ:

- BigIdea (Спільнокошт)
- Na-Starte

NA-STARTE

Варіант – організація громадою власної платформи на території громади для збору коштів

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

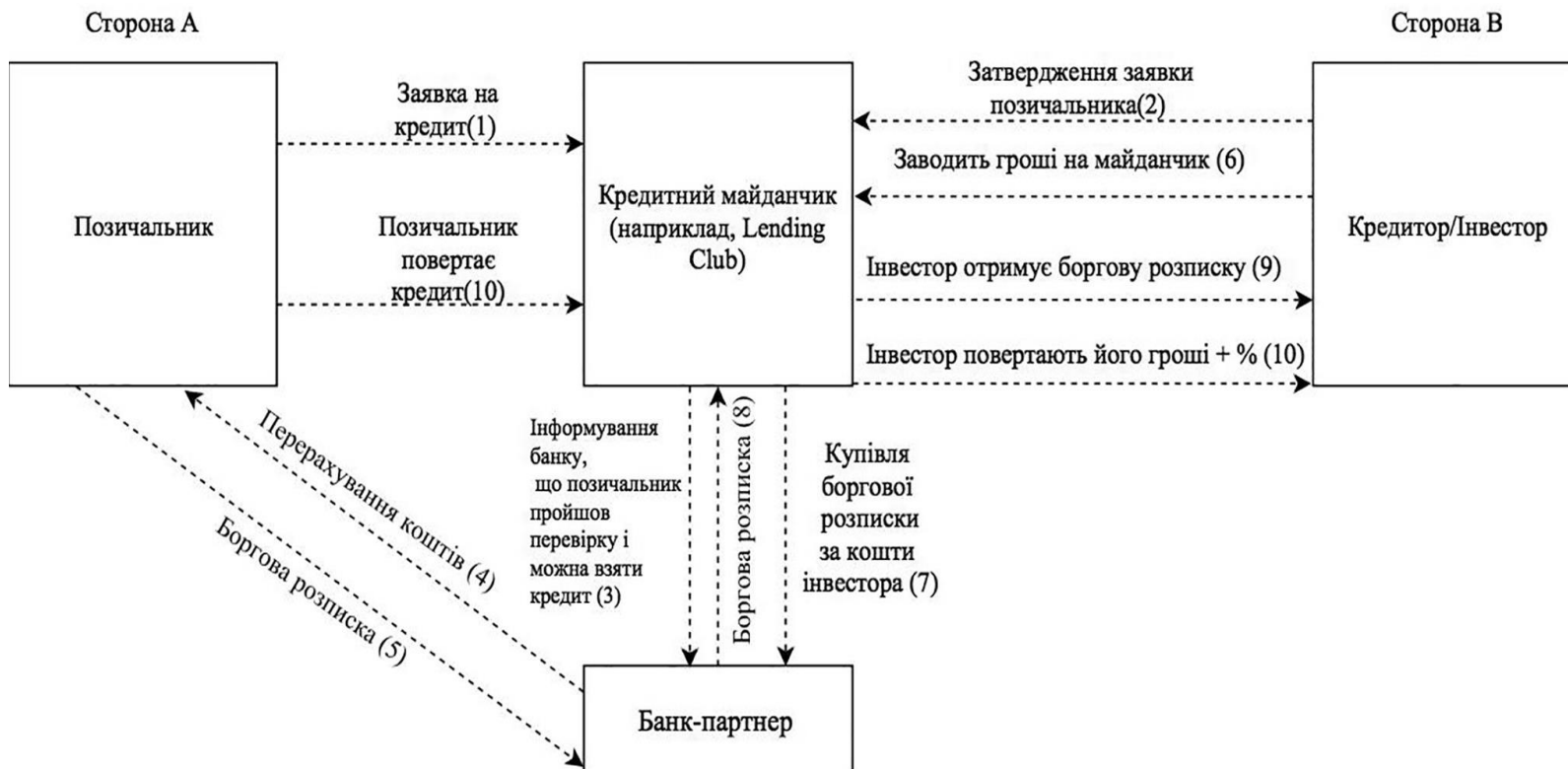
P2P розшифровують як peer-to-peer або person-to-person кредитування, що означає кредитування рівних або людини людині, іншими словами це кредитування фізичною особою фізичної особи.

При P2P-кредитуванні в кредитні взаємини вступають рівноправні сторони і укладають договір один з одним з приводу позикової вартості за допомогою посередника – мікрофінансової організації чи банку. Даний вид діяльності, як правило, ведеться в електронній формі і являє собою форму мікрокредитування, в якій видача і отримання позик фізичними особами здійснюється безпосередньо, без залучення банків.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

СХЕМА РОБОТИ P2P КРЕДИТУВАННЯ

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

peer2peer (p2p) – індивідуальне кредитування

Приклади:

Зарубіжних платформ

- Upstart
- Assetz
- Zopa
- Ratesetter
- Pret d'Union
- Auxmoney

CIM 3 IROK
SEVEN STARS

Українських платформ:

- Сім зірок
- Credery

Credery^{P2P}

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

РЕВОЛЬВЕРНИЙ ФОНД – це популярний у світі фінансовий інструмент, який дозволяє отримати кошти на різноманітні проекти. На відміну від фінансування з місцевих чи державних бюджетів, кошти револьверного фонду значно мобільніші: ними можна розпоряджатися не лише в межах одного фінансового року, а також уникнути додаткових бюрократичних обмежень у вигляді програми фінансування та ін. Револьверний фонд передбачає поворотне надання коштів на реалізацію певних проектів. У випадку якщо проект, профінансований з револьверного фонду, став дохідним або на ньому вдалося зекономити, ці кошти повертаються до револьверного фонду та використовуються для фінансування наступних заходів.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

ПРИНЦИПОВА СХЕМА РОБОТИ РЕВОЛЬВЕРНОГО ФОНДУ

With the support of the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein